

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Bouwmanagement en Vastgoed van de Avans Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: Avans Hogeschool
29 augustus 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor Bouwmanagement en Vastgoed (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 31 januari 2014
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Major Vastgoed
Bouwmanagement en Vastgoed		Major Stedenbouw (in afbouw)
van de Avans Hogeschool	Locatie opleiding	: Tilburg
(002714)	Datum goedkeuren	
uw kenmerk	panel	: 21 oktober 2013
14.002-132.2 av	Datum locatiebezoek	: 12 en 13 november 2013
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: januari 2014
NVAO/20142788/ND	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 3 september 2013
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De opleiding wordt aangeboden in de voltijdse variant en kent twee majors. In de major vastgoed ligt het accent op het proces van ontwikkelen, beheren en exploiteren van gebouwen en gebieden. In de major stedenbouwkunde ligt het accent op de ruimtelijke, infrastructurele, economische en juridische dimensie van gebiedsontwikkeling. De major Stedenbouwkunde wordt afgebouwd (vanaf 2012-2013 vindt er geen instroom meer plaats).

De opleiding richt zich op projectontwikkeling (gebied- en locatieontwikkeling) en (strategische) vastgoedexploitatie en beheer. De opleiding combineert techniek en commercie/management op het vlak van bouwkunde en bedrijfskunde en legt de basis voor het geven van leiding en het sturen en beheersen van (bouw-)processen in termen van tijd, geld en kwaliteit. De opleiding hanteert de landelijke competenties en heeft deze duidelijk uitgewerkt met inbegrip van de Dublin descriptoren. De komende jaren zal aandacht voor internationalisering nodig zijn, al heeft het panel begrip voor de prioriteiten die de opleiding zich tot nu toe heeft gesteld. Het panel is onder de indruk van de wijze waarop de opleiding zich sinds de oprichting in 2009 heeft ontwikkeld. De opleiding is in staat gebleken om grote veranderingen in het werkveld te incorporeren in het curriculum. De intensieve contacten die de opleiding met het werkveld onderhoudt, dragen daar in belangrijke mate aan bij.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving - Voldoende

Het opleidingsprogramma bestaat uit vier studiejaar en is verdeeld in vier blokken per studiejaar. De propedeuse vindt voornamelijk binnenschools plaats, behoudens de praktijkweken, waarin bijvoorbeeld excursies plaatsvinden. Na de propedeuse volgen de studenten een oriënterende stage van 30 EC. De tweede helft van het tweede jaar en de eerste helft van het derde jaar (kernfase) bestaat uit onderwijs op de opleidingslocatie. Vervolgens vindt een beroepsspecifieke stage plaats in de tweede helft van het derde jaar. Jaar vier staat in het teken van afstuderen. De studenten starten met een minor (30 EC) en vervolgens vindt het afstudeerproject (30 EC) plaats. De propedeuse is voor beide majors gelijk, daarin krijgen studenten de basiskennis en vaardigheden aangereikt die voor beide majors gedurende de opleiding van belang zijn. De invulling van de stages, de minor en het afstuderen is studentenspecifiek. De kernfase is per major verschillend. In de major Stedenbouwkunde krijgen studenten cursussen als: stadsinbreiding, inrichting landschap, planologie en sociologie. Voor de major Vastgoed krijgen studenten cursussen als: treasury management, fiscaal recht, uitvoering utiliteit en business ethics. In de opleiding werken studenten aan de benodigde kennis en vaardigheden in modules en aan actuele, reallife projecten waarin kennis en vaardigheden in combinatie worden toegepast.

Het panel stelt vast dat de opleiding een samenhangend curriculum heeft weten te ontwikkelen. Het betrokken en gekwalificeerde docententeam heeft daaraan een grote bijdrage geleverd.

De begeleiding voor studenten is op orde, ook al zien studenten niet altijd het nut in van studieloopbaanbegeleiding. De opleiding beschikt over een uitgedacht didactisch concept in de vorm van een leerlijnenmodel en studenten krijgen gevarieerde werkvormen aangeboden. De competenties zijn zorgvuldig vertaald naar het onderwijs. Het panel heeft daarnaast enkele punten ter aanbeveling voor de opleiding, zoals: de diepgang van enkele modules, het monitoren van de studielast en zo nodig aanpassen, het vergroten van de hoeveelheid werkplekken voor studenten, alsmede het versterken van de relatie met het lectoraat en bijbehorende thema's.

De opleiding heeft het toetsbeleid duidelijk uitgewerkt en per leerlijn aangegeven op welke wijze de toetsing plaatsvindt. Zo vindt er toetsing plaats op basis van een project-eindproduct, presentaties, een assessment op persoonlijke bijdrage, casustoetsen of een opdracht. De studieloopbaanbegeleiding wordt getoetst door middel van een e-portfolio. Het panel stelt vast dat de toetsen goed aansluiten op de leerstof. Het panel heeft duidelijk de afname van de sturing door de docent in de projectopdrachten teruggezien. Studenten worden gedurende de opleiding met verschillende toetsvormen geconfronteerd en worden zowel in een groep als individueel beoordeeld. De opleiding heeft voldoende oog voor het individuele oordeel voor elke student, al kan de zichtbaarheid en de verslaglegging daarvan verbeterd worden.

Het laatste half jaar van de opleiding is ingericht als afstudeerfase. De student toont in het afstuderen aan dat hij als beginnend beroepsbeoefenaar voldoet aan de gestelde competenties. Studenten werken in duo's aan een complexe opdracht waarin theorie en praktijk worden verbonden met praktijkgericht onderzoek en/of ontwerp. De opleiding heeft in de afstudeerhandleiding de afstudeerprocedure, de eisen aan de afstudeeropdracht en de eisen aan het afstudeerbedrijf vastgelegd. Het panel is positief over de afstudeerwerken die tot nu toe opgeleverd zijn (in 2012-2013 zijn de eerste 22 studenten afgestudeerd). Het cijfer van het panel kwam in de meeste gevallen vrijwel overeen met het cijfer van de opleiding. Het beter vastleggen van een toelichting op een (individueel) oordeel is een aandachtspunt voor de opleiding.

Studenten werken aan actuele en zeer bruikbare vraagstukken. Het panel stelt vast dat de scripties hbo-waardig zijn en dat alle Dublin descriptoren te herkennen zijn. De producten zijn zeer bruikbaar voor de beroepspraktijk. Studenten pakken actuele en redelijk complexe vraagstukken aan. Wat het panel betreft, mag het vraagstuk voor een afstudeerduo best iets uitdagender zijn. Het panel pleit daarin niet voor meer productie zoals informatie verzamelen, maar vooral voor meer oordeelsvorming. Studenten blijken moeite te hebben met het beschouwen van alle gevonden informatie en het daaraan verbinden van een conclusie die gerelateerd is aan de onderzoeksvraag. Een ander punt van aandacht voor de opleiding is de uniformiteit in de afstudeerwerken. Het panel heeft grote verschillen in omvang bijvoorbeeld aangetroffen. Het panel vindt het kort en bondig kunnen rapporteren van groot belang voor afgestudeerden van deze opleiding en vraagt hiervoor dan ook de aandacht van de opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel met name de aanbevelingen om de toelichting op de individuele beoordelingen beter vast te leggen en om aandacht te schenken aan de uniformiteit in de eindwerken.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Avans Hogeschool te Tilburg in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 2 juni 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail 23 juni 2014 heeft mevrouw A. Voets, senior beleidsadviseur, namens het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Bouwmanagement en Vastgoed (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Tilburg) van de Avans Hogeschool te Tilburg. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Major Vastgoed; Major Stedenbouw. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 29 augustus 2014 en is van kracht tot en met 28 augustus 2020.

Den Haag, 29 augustus 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R.P. Zevenbergen', with a small blue mark to the left.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

Tabel 1: *Uitval uit het eerste jaar.*

Cohort	2009	2010	2011
Uitval	20,9%	24,1%	28,3%

Tabel 2: *Uitval uit de bachelor.*

Cohort	2009
Uitval	11.1%

Tabel 3: *Docentkwaliteit.*

Graad	Ma	PhD
Percentage	80%	5%

Tabel 4: *Student-docentratio.*

Ratio	23,5 : 1
--------------	----------

Tabel 5: *Contacturen.*

Studiejaar	1	2	3	4
Contacturen	12,5	12,5	12	5 of 12

Pagina 7 van 7 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Drs. W.C. Verbaan (voorzitter) is lector Vastgoedeconomie aan Hogeschool van Amsterdam en partner van Synergie, organisatie-advies en -ontwikkeling.
- Prof. dr. P. van Gool FRICS is professor Real Estate Economics Finance Department, Amsterdam Business School, Universiteit van Amsterdam en Amsterdam School of Real Estate en daarnaast managing director Real Estate SPF Beheer bv
- Ir. P. Lubbers is MT-lid en teammanager Midden en Oost Nederland bij Woonzorg Nederland te Amstelveen.
- B. Werz Ba (student-lid) volgt de hbo-bacheloropleiding Bouwmanagement & Vastgoed bij Hogeschool Inholland.

Het panel werd ondersteund door ing. I.J.M. de Jong, secretaris (gecertificeerd).